

AYT 2020

1. Günümüz dünyasında insanların davranış ---- zamana, duruma ve ortama göre değişmekte; bir durumda gösterilen tepki ile diğer durumdaki arasında ---- fark olabilmektedir. Böyle olunca da tutum ve davranışın her insan için sınırsız örneklerini görmek ----.

Bu parçadaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) ölçüleri - dağlar kadar - şaşırtıcıdır
B) kalıpları - bir elin parmakları kadar - mümkündür
C) sınırları - öngörülemes - sıradanlaşmıştır
D) biçimleri - geceyle gündüz gibi - kaçınılmazdır
E) özellikleri - ciddi bir oranda - tartışılmazdır

2. Aşağıdaki dizelerin hangisinde tam uyak kullanılmıştır?

- A) Afv eyleyelim ki belki bilmez
Bir sürçen atın başı kesilmez
B) Ani bir üzüntü ile bu rüyadan uyandım
Tekrar o alev gömleği giymiş gibi yandım
C) Can sözdür eğer bilirse insân
Sözdür ki diyerler özgedür cân
D) Örümcek bağlamış yanmış ormanlar
Ekinsiz tarlalar, küflü harmanlar
E) Dönülmez akşamın ufkundayız vakit çok geç
Bu son fasıldır ey ömrüm nasıl geçersen geç

3. Bir yalnızlık büyütürdüm saksıda.

Bu dizedeki söz sanatının özdeşi aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Derdimle soluyor açılan her gonca
B) Hüzün yağıyor her sabah pencereme.
C) Kanmadık gaşy eden bu maviliğe
D) Rahmete kavuşur elbet kemiklerim.
E) Som gümüşten sular üstünde giderken ileri

4. I. Ağır neñ kişiye bu altun kümüş
Özin tutğuçı er kümüşte küsüş

(İnsan için altın-gümüş kıymetli bir şeydir fakat kendisine hâkim olan kimse gümüşten daha kıymetlidir.)

- II. Bilig bildi boldı eren belgölük
Biligsiz tirigle yitük körgülük
Biliglig er öldi atı ölmedi
Biligsiz tirig eren atı ölüğ

(İnsan bilgisi ile tanınır / Bilgisiz hayatta iken kaybolmuş sayılır. / Bilgili adam ölür ama adı kalır, ölmez; / Bilgisiz diri iken de adı ölür.)

İki farklı eserden alınmış bu dizelerden Geçiş Dönemi'yle ilgili,

- I. Didaktik eserler yazılmıştır.
II. Hem dörtlük hem de beyit nazım birimi kullanılmıştır.
III. Dile Arapça ve Farsçadan sözcükler girmeye başlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

**OGM
MATERYAL**

5. I. Âsmân-pâye hümâ-sâye Ali Paşa kim
Eremez tâk-ı celâline kemend-i efkâr

II. Koma Bâkî kulum cur'a-sıfat ayakda
Dest-gîr ol ana ey dâver-i âlî-mikdâr

III. Rûh-bahş oldı Mesîhâ-sıfat enfâs-ı bahar
Açdılar dîdelerin hâb-ı ademden ezhâr

Numaralanmış beyitlerin kasidede yer alış sırası aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) I - II - III
B) II - I - III
C) II - III - I
D) III - II - I
E) III - I - II

6. Derken bir yol ağzında önlerine Kırk Haramiler çıkmasın mı! İçlerinden biri üstlerine yürüyüp:

“Hey babayığitler, bu dağlar bizim dağlar! Eğer dünyanıza doymadıysanız sökülün bakalım dünyalığınızı!” deyince Kerem aldı sazı eline, bakalım o ne söyledi; haramiler ne anladı:

“Gece gündüz zari zari ağlarım
Yâre giden yollar duman Yarabbi
Bu dünyaya geldim gitmek için ya
Gitmeden kavuşturu aman Yarabbi.”

deyip kesince haramilerin başı:

“Tuu!” dedi, baktı yere. “Baltayı taşa vurduk yine. Bu adamlar halk âşığına benziyor. Böylelerinin göklere açılan ellerinden korkulur doğrusu. İyisi mi bir yongalarına dokunup da beddualarına uğramayalım.” deyip kırkı kırk yandan âşıkların gönlünü almaya başladılar. Onlar da ne desin “Allah herkese kendi kalbine göre versin!” deyip yollarına revan oldular. Korku belası doludizgin gidip kendilerini Van’a attılar.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Duygu aktarımı manzum, olay aktarımı mensur parçalarla yapılmıştır.
B) Haramilerin halk âşıklarına yaklaşımla dönemin zihniyeti verilmiştir.
C) Bir halk hikâyesinde masal motifine yer verilmiştir.
D) Olağanüstü ve hayalî unsurlarla anlatım zenginleştirilmiştir.
E) Anlatımında yöresel ve kalıplaşmış ifadeler kullanılmıştır.

7. Divan şiirinin kaside alanında başarılı olmuş ve bu türde üstat kabul edilmiştir. Kasidelerinin özellikle “nesib” kısmında çok başarılı olmuştur. Övgü ve yergilerinde sınır tanımayan sanatçı, en güzel “fahriye”leri yazmış; sanat kudreti bakımından kendini İran şairlerinden üstün görmüştür. En yüksek makamdakiler bile onun hicivlerinden kurtulamamış; hicivleri hayatına mal olmuştur. Şiir diline yeni bir ahenk ve musiki kazandırmıştır. Bu nedenle şiirlerinde zengin bir musiki, düşünce ve bilgiyle yoğrulmuş sanatlı ifadeler vardır. Sanatçı, sözü kusursuz söylemeye özen göstermiş ve bunda da başarılı olmuştur.

Bu parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bağdatlı Ruhî B) Baki C) Fuzuli
D) Nef’i E) Nabi

8. Türk edebiyatında eskiden beri vardır anı türü. Eski Türklerde “anal” adı verilen eserleri, hükümdarlar yazar ve bunlar aracılığıyla da halklarına yaptıkları iyilikleri Tanrı ile paylaşmak isterlerdi. *Göktürk Kitabeleri* anı türüne örnek oluştursa da ----, Türk edebiyatının anı türündeki ilk eseri olarak kabul edilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Şikayetname*
B) *Babüname*
C) *Şecere-i Türk*
D) *Defter-i Amal*
E) *Ömer’in Çocukluğu*

9. Bugün açız yine evlatlarım, diyordu peder,
Bugün açız yine; lâkin yarın, ümid ederim,
Sular biraz daha sakinleşir... Ne çare, kader!
- Hayır, sular ne kadar coşkun olsa ben giderim
Diyordu oğlu, yarın sen biraz ninemle otur;
Zavalılık yine kaç gündür işte hasta...
- Olur.

Bu dizeler aşağıdakilerden hangisinden alınmış olabilir?

- A) Serbest müstezat
B) Mensur şiir
C) Murabba
D) Şarkı
E) Manzum hikâye

10. I. Şiirde akıl ve mantık aranmaz. Anlam açık değil, kapalı; anlatılan somut değil, soyut olmalıdır. (Cemal Süreya)
II. Şiirde; samimiyet, içtenlik, canlılık ve daima yenilik ön planda tutulmalıdır. (Ziya Osman Saba)
III. Şiirde; ölçü, uyak, redif gibi unsurlara gerek yoktur. Bu öğeler gerçek şiirin ortaya çıkmasını engeller. (Orhan Veli Kanık)
IV. Dildeki kargaşa giderilmeli, şiirde gelenek tamamen reddedilmemeli ve Batı taklitçiliğinden kaçınılmalıdır. (Mehmet Çınarlı)
V. Şiirde millî duyarlılık sürdürülmeye çalışılmalı, ahenk unsurlarına ve ölçüye sıkı sıkıya bağlı kalınmalıdır. (Bedri Rahmi Eyüpoğlu)

Yukarıda numaralanmış olarak verilen sanat anlayışlarından hangisi parantez içinde verilen sanatçıyla ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. PEN Yazarlar Derneği tarafından Nobel'e aday gösterilmiş ilk kadın yazarımızdır. Varoluşçu yöneliş ve temalarla yeni biçim arayışında öyküler yazmıştır. Eserlerinin hareket noktası genellikle siyasî ve toplumsal olaylardır. Öykülerinde kadınların mutsuzlukları ön plandadır. Dilin oturmuş kelime hazinesini ve söz dizimi kurallarını değiştirerek toplum düzenine başkaldırmıştır. Toplumun namus anlayışına, kadının algılanma biçimine, erkeksi düzene, kendilerini aşağılatan kadınlara ağır eleştiriler getiren öyküler yazmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen yazara ait bir eserdir?

- A) *Yenişehir'de Bir Öğle Vakti*
- B) *Çiçekler Büyür*
- C) *Aşkî Giyinen Adam*
- D) *Korsan Çıkmazı*
- E) *Cüce*

12. Türk edebiyatında realist köy romancılığının ilk örneklerinden biri olan ---- fabrika malı sanatlarla dokumacılar arasındaki mücadele üzerine kurgulanmıştır. Başkışısı Molla Hasan, vakanın temel mekânı ise Bolu Gerede'ye bağlı Adaköy olan bu eserde baskıcı yönetimle tüccar işbirliğinin başkaldıran köylüyü alt ederek sömürü ağını örmesi anlatılmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki eser isimlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) *Kaplumbağalar*
- B) *Sarı Traktör*
- C) *Çıkrıklar Durunca*
- D) *Bozkırdaki Çekirdek*
- E) *Bereketli Topraklar Üzerinde*

13. Aşağıda verilen bilgilerden hangisi parantez içindeki eserle ilişkilendirilemez?

- A) Behçet Necatigil'in kaleme aldığı tek perdelik bir eserdir. Kendi yaşamı içinde kapalı kalmış, günlük hayatının ötesine geçememiş, duygularını yitirmiş bir insan anlatılır. (*Yıldızlara Bakmak*)
- B) Necip Fazıl Kısakürek'in 1937 yılında yazdığı üç perdelik oyundur. Eser, bir tiyatro yazarının geçirdiği büyük ruh çilesini anlatır. Ölüm korkusu, sanatın çilesi, kader, cennet konularına değinir. (*Tohum*)
- C) Ahmet Kutsi Tecer'in kaleme aldığı oyunda Rüstempaşa'da üç yol ağzının meydana getirdiği bir kesişim noktasında bir gün içinde cereyan eden olaylar ele alınmaktadır. (*Köşebaşı*)
- D) Necati Cumalı'nın bir halk hikâyesi ve türkünün konusundan hareketle yazdığı bu oyunun ana fikri, gelenekler karşısında kadının kaderinin "mutsuzluk" olduğudur. (*Boş Beşik*)
- E) Haldun Taner bu oyunda dürüst, kurallara uyan Vicdani ile her devre uyan, kendi çıkarlarını gözetken Efruz aracılığıyla 1909-1960 yılları arasında toplumsal ve siyasi yönden hicveder. (*Gözlerimi Kapatırım Vazifemi Yaparım*)

**OGM
MATERYAL**

14. Şiirde esas olan, iyi ve güzeli yakalamaktır. Bulunan özgün ve yaratıcı imgelerle dilin anlam alanı genişletilmeli, birtakım dolaylamalarla dile yeni ifade olanakları sunulmalı, kapalı ve sanatlı bir anlatımla sözün çağırışım gücü artırılmalıdır.

Bu fikirler doğrultusunda eser veren bir sanatçı aşağıdaki edebî akımların hangisinden etkilenmiştir?

- A) Realizm
- B) Klasisizm
- C) Sembolizm
- D) Parnasizm
- E) Romantizm

AYT 2020

15. Ahmet Haşim ve Orhan Veli'nin şiir anlayışlarına dair çalışma yapan bir öğrenci, iki şair arasında kurgusal bir karşılaşma tasarlar.

Bu karşılaşmada iki şair, şiir üzerine hayali bir tartışmaya girer. Aşağıdakilerden hangisi bu tartışmada geçebilecek bir diyalogdan alınmıştır?

- A) A. Haşim: Azizim nazımdan ritim ve şekli atarsanız geriye bir şey kalmaz!
O. Veli: Anlam kalır, doğal bir söyleyiş kalır ki mirim, gerçek şiir de budur!
- B) O. Veli: Mana kadar müzikaliteye önem verseydiniz şiiriniz daha iyi olurdu!
A. Haşim: Şiirde yalınlık aradım ben; süs ve gösteriş değil efendim!
- C) O. Veli: Divan nazımının şekillerini, serbest müstezata kurban edemezsiniz!
A. Haşim: Halk şiirinin imkânları ve hece iyi bir şiir yaratmak için yeterlidir!
- D) O. Veli: Şiirimi parnasyen biçimcilikle değil sembollerle ördüm bendeniz!
A. Haşim: Saf şiirin peşinde koşarken şiir kuşunu öldürdünüz siz!
- E) A. Haşim: Muhterem, nazmı belirsizliğe ve anlaşılmazlığa hapsedtiniz!
O. Veli: Hayır efendim, söz dizimini değiştirirken şiiri yenden icat ettik

OGM
MATERYAL

SORU NO	CEVAP ANAHTARI
1.	D
2.	A
3.	B
4.	B
5.	E
6.	D
7.	D
8.	B
9.	E
10.	E
11.	E
12.	C
13.	B
14.	C
15.	A